

Теңдикке жана социалдык айырмачылыктар га мамиле

Кыргызстанда адилеттүү жана инклюзивдүү коомдун өнүгүшүнө көмөк көрсөтүү
Содействие развитию справедливого и инклюзивного общества в Кыргызстане
To promote fair and inclusive society in Kyrgyzstan

Проект финансируется
Европейским Союзом

Социалдык айырмачылыктарга көз караш

- **Примордиализм** (*XXк. ортосуна чейин*)
- **Инструментализм** (*1960-80-е жж.*)
- **Конструктивизм** (*1980-жж. аягында*)

Примордиализм

адамдардын айырмачылыктарын
жаратылыш кубулуштары катары
кароо, саноо

-*Социобиология* (Отто Вейнинггер, Пьер
ван ден Берг)

-*Психоанализдин классиктери* (Зигмунд
Фрейд, Карл Густав Юнг, Карен Хорни)

Инструментализм

Коомдук айырмачылыктар өз кызыкчылыктарына жетүү үчүн элита тарабынан колдонулган курал болуп саналат

- Билим берүү системасын жана тарбиялоонун таасири – индивидуалисттердин/жекечилдердин коомунун цементи (Эрнест Геллнер)
- Элдик массаларды контролдоо үчүн элита тарабынан колдонулган каражат (Эрик Хобба)
- Аялдар менен эркектердин ар кандай функционалдык баалулугун болжолдогон түзүмдүк-функционалдык иликтөө (Толкотт Парсонстун чечмелөөсү)
- Расизм жана сексизм "меритократиялык" системасын актаганга керек (Иммануэль Валерлестайн)

Конструктивизм

Болгон социалдык айырмачылыктар – окшоштуктардын өндүрүү жана кайра өндүрүү негизинде конструкциялоо натыйжасы

- *Ойдон чыгарылган жамааттар* (Бенедикт Андерсен)
- *Символизм* (Энтони Смит, Джон Хатчинсон, Ювайл-Девис, Ирина Жеребкина)
- «Башкалар» концепциясы Хоми Бхабх, Эдвард Саид, Андреа Дворкин, Роза Брайдотти, Юлия Кристева, Гаятри Чакраварти Спивак)

Негизги идеялар

- «Бир көз караштан», «абсолюттук чындыктан» баш тартуу.
- «Акылдуу - акылга сыйбас», «дурус-жаман», «эски-жаңы» ж.б. ушуларга окшош карама-каршы пикирлерден баш тартуу
- Стереотиптерди жокко чыгаруу
- Үстөмдүк кылуу механизмдерин (тил, тарбия системасы, коомдун түзүмү) жокко чыгаруу
- Конструктивдүүлүк – калыптанган көптөгөн категориялардын бардыгы чындыгы болбогон нерсе, аларды адамдын аң-сезими түзөт

*Симона де Бовуар
(1908-1986)*

*француз жазуучучу, «Экинчи
жыныс» деген китептин
автору*

**«Аял болуп төрөлбөйт,
ал болуп калыптанат»**

Психологиялык изилдөөлөрдүн трансформациясы (Кэрол Джэклин):

- 1. 1910-20-е -жж. – «ЖЫНЫС ПСИХОЛОГИЯСЫ»
(psychology of sex)**
- 2. 1930-60-е жж. – ««ЖЫНЫСТЫК айырмачылыктардын психологиясы» (sex differences)**
- 3. Конец 1970-жж – «ЖЫНЫС менен байланыш айырмачылыктар» (sex related differences)**
- 4. С 1980- жж. баштап – «гендердик айырмачылыктар»
(gender differences)**

Георг Крайг.

«Өнүгүүнүн психологиясы»

- 1960 тартып 1983-жылдар бою "академиялык жөндөмдүүлүктөрдү алдын ала тестирилөө" жардамы менен жөндөмүн анализдөө балдар жана кыздар психологиялык мүнөздөмөлөрүнүн айырмачылыктарды кескин төмөндөшүн көрсөткөн
- Жогорку класстардын америкалык окуучулары тарабынан мейкиндик мамилелерин түшүнүүдө жүргүзүлгөн тесттердин жыйынтыгын талдоо акыркы 20 жылда кыздардын «мейкиндик» жөндөмү олуттуу өзгөргөндүгүн көрсөттү

Эрик Игли

«Конформдуулукту изилдөөлөр»

1970-жылга чейин бул темадагы жарык көргөн 22 иштердин арасында 32% аялдардын комфордуулугунун жогорку даражасын көрсөткөн, ошол эле учурда, 1970-жылдан кийин жарыяланган 40 изилдөөлөрдүн арасында 8% гана бул айырмачылыктар табылган

Конструктивдүүлүктүн негизги категориясы:

Бирдейлик/окшоштук(идентүүлүк) – башкаларга салыштыруунун натыйжасында инсандын социалдык жактан конструкцияланган өзүн-өзү аныктоосу.

Ал аты, жынысы, раса, эне тили, туулган жери, жарандыгы, дин ж. б. белгилери менен аныкталат.

Гендердик, жарандык, этникалык, аймактык, диний, кесиптик ж. б. окшоштуктар адатта бири-бирине кошулушат.

Хенрих Хофстеде

- Дүйнө жүзү боюнча 60 өлкөдө "маданий айырмачылыктар жана иденттүүлүк" изилдөө жыйынтыгы боюнча Тыянак:
- өзгөчөлүктөр этностук топтордун ичинде ар түрдүү улуттагы адамдардын окшош социалдык топторунда караганда бир кыйла көп. Бул коомдук статусуна, билиминин даражасына, кесибине ж.б көз каранды.
- Мисалы, Европанын ар түрдүү өлкөлөрүндөгү жашоо мүнөзүнүн айырмачылыктары Индияда жана Кытайда белгилүү социалдык топторго караганда жогору экени аныкталган

Enlist in a Proud Profession.

JOIN THE
**U.S.
CADET
NURSE
CORPS**

A LIFETIME
EDUCATOR
Real!
FOR WOMEN
MAKING THE DIFFERENCE

FOR INFORMATION GO TO YOUR LOCAL RECRUITING OFFICE OR WRITE
U. S. CADET NURSE CORPS, 400 04, NEW YORK, N. Y.

ДА ЗДРАВСТВУЮТ РАВНОПРАВНЫЕ ЖЕНЩИНЫ СССР!

coll. SRL

加速农业机械化步伐 工业战线

加强军民联防 保卫社会主义祖国

coll. SRL

敏有理想 有道德 有文化 有纪律的一代新人

有文化 YOU WANT IT

coll. SRL

六、关心同志，尊师爱徒，
和睦家庭，团结邻里。

coll. SRL

ISSN 1694-5492
Основана 23 марта 1925 года
№ 82(21972)
WWW.SK.KG

СЛОВО

КЫРГЫЗСТАНА

ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

1 августа 2006, ВТОРНИК
Новости ■ События ■ Социум ■ Экономика ■ Внешние связи ■ Образование ■ Происшествия ■ Культура ■ Спорт

Сонкуль: МЕСТО, ГДЕ ЗАЖИГАЮТСЯ ЗВЕЗДЫ

В течение трех дней на берегу горного озера Сонкуль проходил международный фольклорный фестиваль "Сонкуль Манас жердеген". Его гости были около десяти тысяч человек. Главная цель фестиваля, организованного Министерством культуры в рамках "100 культурных проектов", - поддержать культурные инициативы в регионах, привлечь интерес к традициям и обычаям предков, а также презентовать туристический потенциал Нарынской области.

Об уровне фестиваля лучше всего говорит количество приглашенных высоких гостей. Среди них дипломаты из Франции, Китая, руководители ОБСЕ и мировых банковских организаций. Кыргызстан был представлен государ-

ственным секретарем А. Мадумаровым, губернатором Нарынской области Ж. Абдыловым, министрами культуры, здравоохранения, депутатами Жогорку Кенеша. Всего поблизу Сонкуля посетили представители 14 стран мира. Среди них были заменены творческие бригады канада "Дискавери", телевидения Кореи и студии "Кыргызфильм", симважские документальные фильмы о высокогорном озере Кыргызстана.

Участники фестиваля проходили в городке из более трехсот юрт, представленных районами области. Настроились кыргызскими национальными конноспортивными играми, участвовали в традиционных обрядах, лесенных турнирах и айтышах. Особый акцент был сделан на культурную программу. Своим искусством зарубежные гости пытались удивить местные и столичные артисты. Но, поскольку фестиваль был истинно народным, каждый желающий имел возможность выйти на сцену и исполнить свой лучший номер. Именно поэтому народные гуляния закончились глубоким за полночь.

В рамках фестиваля состоялись состязания между лучшими сазитками-манасчи, акынами-импровизаторами, а также выставка - продажа произведений традиционного и прикладного искусства, конкурс красоты "Ак-Моор-2006" и смотр-конкурс на лучшее убранство юрт. Стоит отметить, что вопреки бытовавшей традиции, проводить мероприятия в регионах за счет местных бюджетов, это

впервые организовано на коммерческой основе. Таким образом, сельчане смогли заработать свои первые деньги благодаря туризму. Только по предварительным подсчетам, традиционная прибыль населения Нарынской области составила около 10 млн. сомов. По словам организаторов, фестиваль на Сонкуле популярный и в дальнейшем имеет все шансы стать традиционным. С подробностями этого праздника читатели смогут ознакомиться в одном из ближайших номеров.

Улан ТУРКМЕНОВ.
Фото Марата ОМУРОВА.

АЗИЯИНФО
ASIA INFORMATION

- 3 в 1
- xDSL
 - IP- телефония
 - Бонус
 - Домен (III уровня)
 - Хостинг
 - E-mail
 - 50% скидка на dial-up
- Тел.: 66 44 88
www.asiainfo.kg

Партнеры всегда идут рядом!

ОБЛАСТЫЙ КООМДУК - САЯСИИ ТЭЗИ

БАТКЕН ТАНЫ

№12 (228) 21-март,
2005-жыл, дүйшөмбү
Газет 2000-жылы
негизделген

▲ Нооруз шаңында

КЫЗЫЛКЫЯ

Кызылкия шаарында Нооруз майрамы шаардын борбордук стадионунда белгиленип. Азыгакытыгытыеруу боюнча мейрама кабыл алынган. Азын негизинде атайын ноорузду саяпатта уюштуруу маалыматы. Саяпатта 11 жерлерде уюштурулуп, азын мейрама сый-чекемдерин уюштуруу маалыматы берилет. Ал эми Улуу Ата Мекендик согуштун ардагерлерине өзгөчө сый-урмат көрсөтүлөт.

ЛЕЙЛЕК

Лейлек районунда Нооруз майрамын таптыгуу тозу максатында адаттагыдай борбордук стадиондо боз уйлоо тигилип, кол-өмүрүмүк, уздардын көрсөтүлөт. Элдик майрамдык маанайны көтөрүү үчүн концерттер тартууланп, улуттук кыруу болот.

СҮЛҮКТҮ

Сүлүктү шаарында Улуттун Улуу күнү өзгөчө шаш менен белгиленип турат. Алгач шаардын И. Раззаков атындагы борбордук аянтында И. Раззаковдун жана Улуу Ата Мекендик согушту күрмөн коюп, андан соң саяпаттуу азын отот. Майрам андан ары улай театрлаштырылган көркүмдөр менен коштоп, концерт берилет.

КАДАМЖАЙ

Улуттук тамактардын, кол өмүрчүлүктөрдүн көргөзмөлөрү уюштурулуп, кыруу болот. Сүмөккө тартууланат. Кайрымдуулук, соопулук үчүн жер-жерлерде азын дасторкондор жанылат. Мындай азын райондун бардык айыл өкмөттөрүндө өзгөчө шаш менен өтөт.

БАТКЕН

Баткен шаарында да борбордук стадиондо дан азыктарынын көргөзмөлөрү уюштурулуп, боз уйлоо тигилип, стадиондо азынга илемедр ийнет. "Нооруз-2005" атыу театрлаштырылган концерт жана улуттук спорт оюндары өткөрүлөт. Терм, томор, жыгачтан жасалган буюмдар, уз, кол өмүрчүлүк, нан азыктары боюнча сынак өтүп, көргөзмө жөнүгүсүнө сыйыктар ыйгарылат.

ТЫНЧТЫККА ШЕК КЕАТИРБЕГИЛЕ!

Президенттин кайрылуусуна тиештеш жакынкыларын Баткен шаарында жакынкы университеттин жумалыктары гана эмес Баткен районундагы мектептердин директорлору, азын өлкөмүрүмүрүн башчылары катышыпты. БАТМУнун ректору И.А.Абдурауупов Кайрылууга катыша алышы азын коңуруу оюн билдирип, Журтубуздун тынчын азын жакынкыларын айтыпты. Жылыга катышыпты Президенттин Кайрылуусунун бар болушун коңуруу турган дыйктарын билдирипти. Тагд, кызык өлкөн шаарында жыгач азын, мамлекеттибиздин коопсуздугуна шек келтирүү жакынкыларга коңуруу турган дыйктарын алыпты. Кызыл улуулардын тынчын азын катыша кайрылуу кабыл алыпты.

"Баткен пресс"

Сооп ишине сынак тартылганын, Жаң дүйнө өзгөчө арчуланын. Ар бир үйгө береке коңуруу кыйтай, Алгалайты илгери үчүт жаңылыны!

• третьим будешь?

«Тюльпановый» бронезилет

Вчера один из главных революционеров страны — Азимбек Бекназаров поздравил народ с 24 марта. И напомнил, что революция еще продолжается.

— Каждая ошибка новой власти вдохновляет Акаева и его команду поднимать голову и пытаться превратить революцию в переворот и день трагедии. — заявил депутат Бекназаров, выступающий от имени координационного совета движения «Кыргызстан». Выступить с оценкой происходящих в стране событий его подтолкнул вал противоречивых оценок и мнений. — Мы должны вместе противостоять им сильнее, чем в прошлом году. Судьбу своей власти должны решать мы, а не проакаевские силы. Акаева председатель координационного совета вспоминал часто. И все, естественно, недобрый словом. Ничем хорошим ни беглый президент, ни его приближенные Бекназарову не запомнились. Именно Акаев, по его мнению, несет ответственность за развал в стране, несостоятельность экономики и клановость политики. Прежняя власть, по мнению парламентария, «не то что не защищала интересы народа, но

и допустила предательство его». — Райские уголки кыргызской земли оказались под угрозой экологической катастрофы, около 140 тысяч гектаров нашей территории отданы Китаю, а пограничные проблемы с Узбекистаном и Казахстаном решаются не в пользу народа, а в пользу соседей. По Нукусскому соглашению в 2001 году Кыргызстан отдал только на 13 процентов своих ресурсов, а остальное передать в бесплатное сопредельным странам. — все это не является преступлением? — вспомнил прегрешения предшественника. Досталось на ордынской власти. Главным обидчиком, по словам Бекназарова, до сих пор не начатые преобразования в стране. И именно до конца угловатив коррупционер. И именно эта власть в стране придерживается

...лячества, родства, а не политического партнерства». — Наряду с недостатками следу-

Кыргыз Туусу

Илим - ийне менен кудук казгандай

29

Түз байланыш

Тилеш АБДЫЛДАЕВ,
Ош шаары:

Медицина тармагында кандидат-докторлор козу карындай көтү. Ошолордун дэңгээлдери дал би же чын эле илимий ачылыш диги текшерилеби? Айрымдары рочуларынын күчү менен эмгеги мен аксакал академиктердин, доктордун ордун алышып, иштей алжатышат. Алардын фамилиялар укканда клиникалык деңгээлдери төмөн деп күлүшөт аксакалдар. Алар текшерилип орду-ордуна коюу?

Урматтуу, Тилеш Абдылдаев мырза! Илимдин медицина тармагындагы илимдин кандидаттарын жана докторлорун козу карындай көбөйдү дегениңиз сиздин сөз ыгыңыздын жогору экендигин көрүп турат. Адегенде жалпы эле биздин республикадагы илимдин кандидаттары жана докторлорунун санын КМШ өлүндөгү жагдай менен салыштырабыз. Биздин өлкөдө (1-июлга салыштырма) 3899 илимдин кандидаты, 884 илим-доктору иштеп жатат. Эгерде 1 миллион калктын санына салыштыруу жүргүзсөк Түркмөнстандан, Тажикстандан жана Кыргызстандан алдыдабыз, ал эми КМШнын санын ал өлкөлөрүнөн жана Балтика боюнча мамлекеттерден арттабыз. Эми биздин республикадагы медицина тармагы боюнча окумуштуулардын саны жакшы бар илим-доктордун эмгектерине

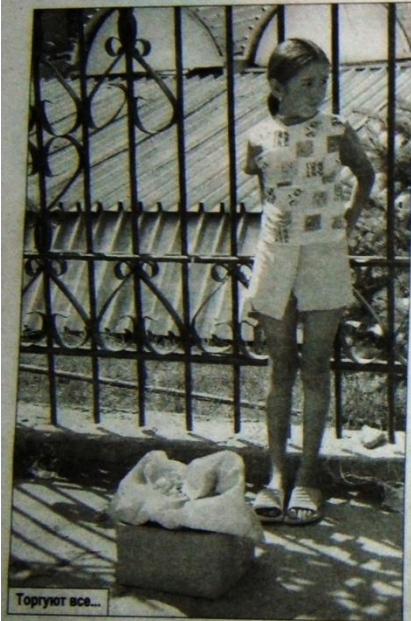

сертификациялык чыкты, экспертиза күчтүлдү, тесне. **Үчүнчү сүрөөдөн тартып** илимдери боюнча патына алыс ыргызга» чоң ыды дика илими боюнча докторлук келген, ал эми кийин эки гана диссертацияны уруксат берил диссертациялар ган кеңештер «байкабай» ж эми экономика кеңештердин ныштуу бул кеңештин суну зидиумунда кү **Төртүнчү** (методика пр өлкөлөрүнүн б жок. Тиешелү жогорку окуу мектептерден бул ция жактоонү түшкөн жок. У киринде окуту тери биздин (рек, себеби төртүнчү жара тармактын со ру. Тилекке ка дидаттык дисс кийин ушул тар даярдаган дис жогору эмес. дагы Кыргыз

УАКтын төрагасы, академик
Алтай Асылканович БӨРҮБАЕВ:

«Ар бир үй-бүлөдө»

Торгуют все...

...и чем придется.

Пятница, 18

ОТ КОРКИ ДО КОРКИ

Смотри, небо звенит

Город с 21 по 27

ОВЕН. Дела двигаются, и за все пришло для продолжения эры необходимо: выглядеть, а такие братские отношения. Не жалейте денег, все ваши сторицей.

ТЕЛЕЦ. Дело освещает звание, нес, становится репьюсь, где мншей щедрости. Ревпрось, не надежд родственников, она на уровне моральн то время как налич пахнут любые дав

БЛИЗНЕЦЫ. Дружеские т у успешн предстоющей неде уда. Эффективно и мени тоже останет ника по среду дае тить и то, и друго. сит немало проблем РАК. Тема любэ занимает персон мне, где выша дед знать грани. С чется не менее кар акция, тут-то и об мео личен гармони дется с кредитом. Зовые страсти могу

ЛЕВ. Поезд удаленные кон а разра да вынужая, поманн и азарт придрине с немедляна по ливое стечени обе обычно повисит ность. Пятница — нид, вынуждая е з куенция.

ДЕВА. Барьеры

сатель, автор жмонит: 11, адмирала", тор проекта я город для и и датель: 18, и и датель: на 20. Озеро к, русальная ий писатель ший "Церурди женщины" ва-вука"

Хотите - верьте, хотите - нет

Моей женой была ВЕДЬМА

История, о которой я хотел бы вам рассказать, очевидно, не так впечатляюща, но имеет то преимущество, что была в действительности. Поскольку для вас я оказываюсь единственным свидетелем этого странного события в моей жизни, разрешите в нескольких словах рассказать о своей скромной персоне.

Человек я уже немолодой и немало поивдавший. Как все мое поколение, много учился: окончил три ведущих университета страны, получил положенные ученые звания, научные степени, преподавал, писал и вел расcеянную жизнь бонвивана, балансируя между из хорошей семьи, как было принято в наших кругах.

Роман следовал за романом, изредка перемежаясь краткими браками, которые плавно переходили в развод. Затем следовало новое увлечение, и так за годом шел год, жизнь текла неторопливо и приятно. И вот...

Несколько раз я замечал, как у жены в эти периоды вылетали из пальцев длинные зеленые искры, так что Айра с извисяющейся улыбкой даже хваталась за батарею отопления, используя ее в качестве заземления! Приятно удивляло то, что, хотя возраст юношеской гиппероксальности у нас обоих как будто остался позади, в полнолуние мы занимались любовью необычайно долго. Порывала и осязательная техника сутрутки даже для нашей среды, где считалось, что между мужчиной и женщиной нет извращений, она казалась какой-то «вывернутой наизнанку», хотя и доставляла Айре огромное наслаждение.

Понимаешь,- объяснила она, - я вдруг страшно захотела, чтобы чашка не разбилась. Ну как-то вся захотела, всем нутом.

Но самое поразительное, о чем хочется рассказать, произошло, когда я в качестве руководителя студенческой группы уехал в одно белорусское село.

Позже, когда я душу закралась подозрения, мне потребовалось...

она успела только поймать взглядом падающий предмет, но чашка внезапно замедлила падение, качнулась из стороны в сторону, как от ветра, и тихо опустилась на пол, остав прямо на донышко!

нашпетьвать, но так тихо, что я, при всем интересе, ничего не мог расслышать.

Распрямившись, она сделала знак, чтобы я шел за ней, и вошла во внутреннюю комнату избы («залу»). В этом помещении ярко горела большая зеленая лампочка, освещавшая все углы. Моя супруга окунула свою метелку в таз и, резко взмахнув рукой, брызнула заговоренной водой в левый от себя угол дома. Тут же из него раздался громкий писк, как будто это был по меньшей мере десяток мышей, и в стене избы постылся топот множества лапок.

Я с испугом посмотрел на свою жену: крепко сжав губы, она продолжала обмазывать пучок травы в воду и...

сама не заговаривала об этом, а задавать вопросы у нас было не принято. Как-то она якобы заметила, что «высказанное знание теряет силу». И все...

Наш брак превратился так же странно и внезапно, как и начался. Чтобы происшедшее стало понятно, я должен заметить, что с детства страдаю врожденным порок сердца (из-за которого меня даже освободили от службы в армии), так что врач категорически рекомендовал мне покой и отсутствие любых волнений. Айра, естественно, об этом знала. Поэтому я в распухшем страхом и недоумением наблюдал, как она...

ПРОИСШЕСТВИЯ

08:09, 15 октября 2018, Бишкек - 24.kg, Аида /

В Бишкеке водитель-женщина сбила девушку. Последняя госпитализирована

В Бишкеке водитель-женщина сбила девушку. Об этом **24.kg** сообщили очевидцы событий.

ДТП произошло на улице Айтиева сегодня, примерно в 7.50.

«Автомобиль Toyota Ist двигался в южном направлении. Когда девушка перебежала дорогу, ее сбросила машина. Виновница ДТП увезла пострадавшую в больницу», — сообщили редакции.

АГЕНТ 024

22:36, 22 августа 2019, Бишкек - 24.kg

Женщина перепутала педали и устроила серию аварий

Фото «ВКонтакте». Машина врывается на газон и давит цветочную арку

Целый букет столкновений с чужими машинами, дорожными ограждениями и объектами стрит-арта устроила женщина в подмосковной Коломне. За рулем серебристой Subaru за пару десятков секунд она хватало бы на три жизни, [сообщило](#) издание

22:26, 26 сентября 2019, Бишкек - 24.kg

АГЕНТ 024

Нервный водитель устроил схватку со шлагбаумом. Пострадали оба

Забавный и одновременно странный случай произошел на подземной парковке в городе Симферополе (Россия). Об этом [сообщило](#) издание «За рулем».

В подписи к видео говорится, что автомобиль выехал с парковки, но что-то пошло не так. По неизвестным причинам водитель решил сдать назад, не учитывая, что шлагбаум закрылся.

Потом он зачем-то решил повторить попытку, нервно отпихивая от себя уже изрядно побитый шлагбаум.

этой улицы на главную и врезалась в Mercedes.

тормоз, но, видимо, ее парализовало от ужаса. зон, где смяла цветочную композицию и до смерти

гунное ограждение и снова вернулась на проезжую

23/11/15 09:25 С начала года Национальный банк продал \$217,1 миллиона для поддержки курса сома

23/11/15 09:19 Кыргызстанец Сыргак Абдраманов стал 35-м на чемпионате мира по тяжелой атлетике

23/11/15 09:17 Нурбек Алимбеков: Количество утепленных контейнеров для пострадавших от землетрясения необходимо увеличить до 500

23/11/15 09:17 С начала года курс доллара в КР вырос на 23,1 процента

КУМТОР с 1994 по 2014 **произвел ПЛАТЕЖИ**

более чем на **2,7** млрд. долларов США

23/11/15 09:06 Спортсменка из Кыргызстана заняла 25-е место на ЧМ по тяжелой атлетике

23/11/15 09:06 На центральном стадионе Бишкека заменят газон

23/11/15 09:04 Кыргызстанка Алымбай кызы Айжан выиграла два матча на старте Кубка Центральной Азии по шахматам

23/11/15 09:01 Кыргызстанцы неудачно выступили на международном турнире Гран-при по дзюдо

23/11/15 08:59 В Бишкеке прошел международный турнир по настольному теннису

Это ведь чьи-то мамы. Женщины сидели в парке и сорили, щелкая семечки

В Бишкеке в парке имени Фучика посетитель снял женщин, щелкающих семечки и бросающих шелуху прямо на землю. Видео распространяется в социальной сети Facebook.

«А ну-ка, эжешки, улыбнемся, покажем всем, что вы тут делаете, как пример подаете», — говорит голос за кадром.

Напомним, три года назад в интернете появилось видео, где девушка щелкала семечки и сплевывала шелуху прямо на землю. На вопрос, правильно ли она делает, она ответила, что «парки существуют, чтобы там мусорить, пусть государство убирает». После этого в ее адрес обрушился шквал критики. Девушку [оштрафовали](#) на 2 тысячи сомов.

Эркектердин сурөттөлүшү, ролдору жана ишмердиги көп түрдүү

Эркектердин сурөттөлүшү, ролдору жана ишмердиги көп түрдүү (2)

КЕСИП

? □ — □ □ ?

Рис. 156. Ловчие пояса. Стряхивание жуков на брезент

Эркектердин сурөттөлүшү, ролдору жана ишмердиги көп түрдүү (3)

46. Рассмотрите рисунки. Назовите действия мальчика.

Запишите слова-названия действий мальчика: плавает, прыгает, идёт

Какъв мастер, такава и работа.
Корень учения горек, а плод сладок.
Не говори — не умею, а говори — научусь!

Отуз үчүнчү сабак. Бош убактым

Урок 33. Свободное время

1. Сөздүк жат жазуу.

Кер – көөр, көп – көөп, көн – көөн.

2. Сүрөттөр боюнча бош убакта ким эмне кылары жөнүндө айтып бергиле.

Сөз айкаштарын эске туткула:

футбол	}	ойной мун	телевизор көрө мүн – смотрю телевизор
теннис			музыка уга мын – слушаю музыку
хоккей			китеп окуй мун – я читаю
компьютер			

3. Сөз айкаштарын түзүп, көчүрүп жазгыла.

Футбол ..., телевизор ..., музыка

4. [а:, о:, у:, ө:, ү:, э:] созулма үндүүлөр катышкан сөздөрдү эстегиле.

КЕСИП

Аялдардын образдарынын, ролдордун, иштин түрлөрүнүн варианттары аз жана алар көбүнчө салттуу гендердик ролдору жана үй-бүлөлүк милдеттери менен байланышкан

Рис. 314. Разведение кур. Инкубатор

Коом таануу, тарых окуу китептеринде социалдык өнүгүүнүн тарыхы согуштардын, басып алуулардын сүрөттөлүшү катары баяндамалар басымдуулук кылууда. Эркектердин саясий жана бийликтин түзүмдөрүндө эркектердин басымдуулук ролу жөнүндөгү стереотиптер таркалып, аялдардын тарыхый процессиндеги ролу кемсинткен. Гендердик басмырлоонун көп кылымдык практикасына тарыхый баа берилбейт, ал эми кээ бир учурларда аларды актайт

Тайлак баатыр

Нүзүп бий

Чон Мамбет.

Базыл баатыр.

Тапшырмалардагы, көнүгүүлөрдө, айрыкча так илимдер, эркектердин мисалдары басымдуу көпчүлүгү. Илим эркектер чөйрөсү экенин түшүнүк бекемделип жатат.

1. Маселелерди чыгар. Алардагы сандар эмнелерди түшүндүрөт?

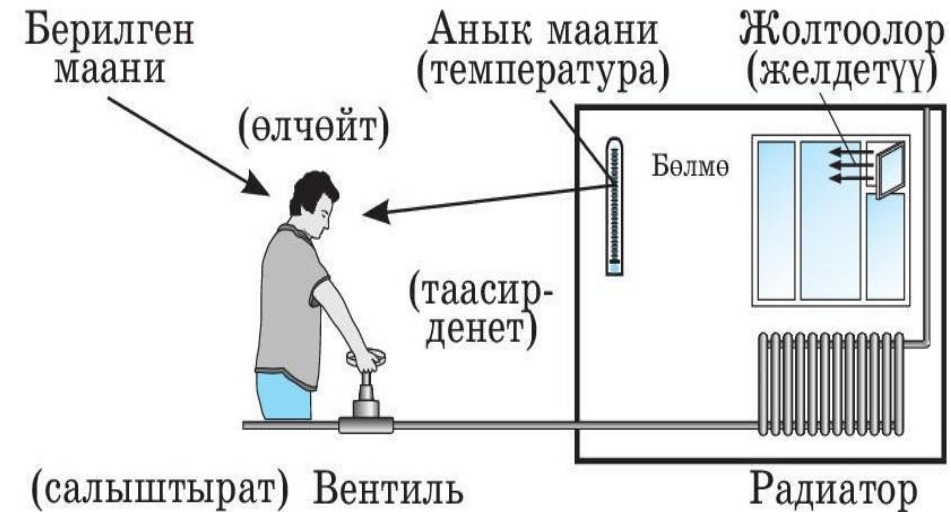
а) Текчеде 5 кызыл жана 4 көк чыны турат. Текчеде бардыгы канча чыны бар экен?

б) Кесиндинин узундугун аныкта.

в)

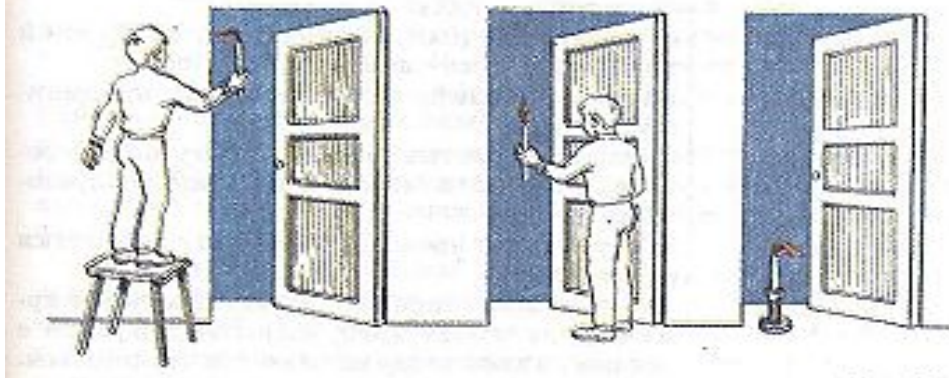
Кызыл майкачандар канчанчы орунда турушат?
2-орунда тургандын майкасы кандай түстө?

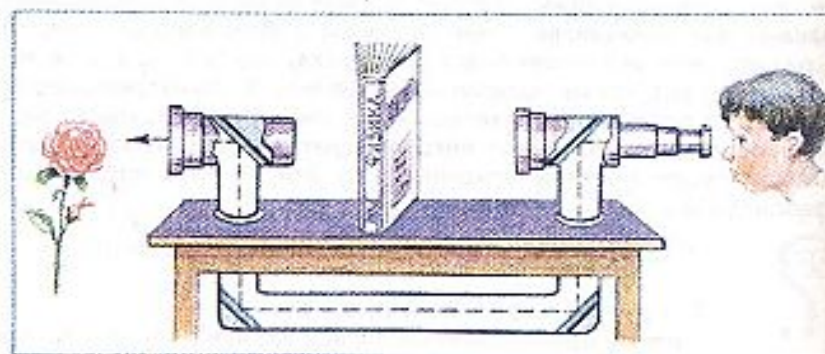
47-сүрөт. Бөлмөдө абанын температура-сын жөнгө салуунун принциби.

§ 40. ДВИЖЕНИЕ ВОЗДУХА

Откройте дверь из тёплой комнаты в холодную или коридор. Поместите горящую свечу на пороге (рис. 67). Вы увидите, что пламя отклоняется в сторону тёплого помещения. Значит, тяжёлый холодный воздух распространяется из коридора в комнату по низу. Если же свечу поднять, то можно увидеть, что вверху у двери пламя отклоняется в сторону холодного коридора. Значит, вверху движется вытесненный холодным, более лёгкий тёплый воздух.

Физические явления Природы подробно изучаются с 7 класса на уроках физики.
Физика — страна чудес.
Подожди, и скоро она откроет тебе свои тайны.

А пока знания, которые ты получил, используем, чтобы узнать, как всё живое видит, слышит, ощущает окружающий мир.

Китептерде социалдык көп түрдүүлүктүн, алардын ичинде ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдардын мисалдары аз чагылдырылган.

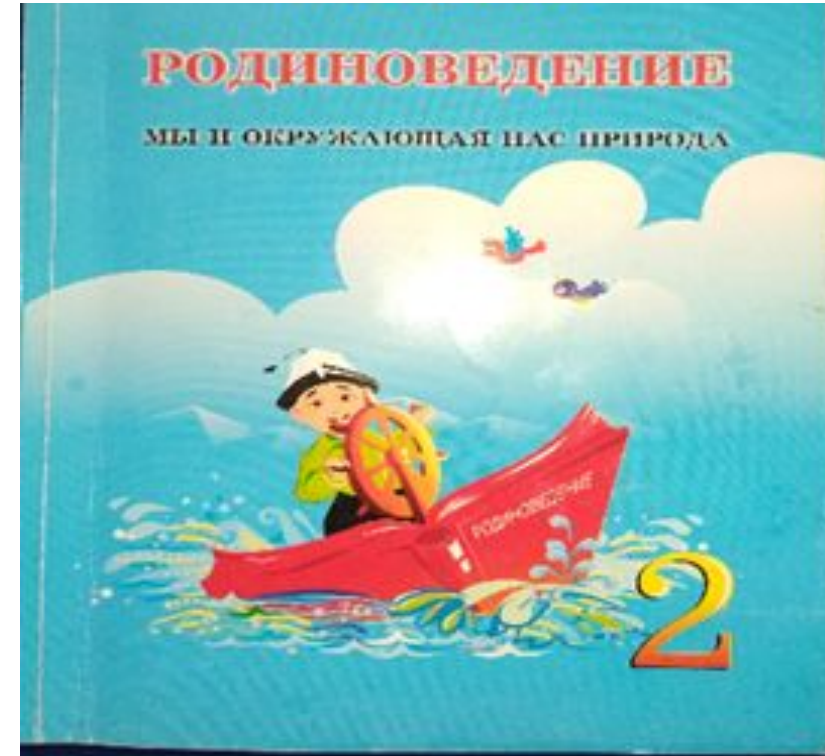

МЕКЕНИМ — КЫРГЫЗСТАН

Кубаталиева Б., Абыканова А., Асаналиева М. Алиппе (Букварь). Учебник для 1 класса общеобразовательных школ.

Дискриминациялоого каршы жана гендердик экспертиза жүргүзүүлөрдүн жана сунуштамалардын мисалдары

- **Жыйынтык:** окуу китептеринин мукабасынын маалыматтары гендердик тең салмактуу эмес болуп саналат, эркектердин/ балдардын лидерлик ролу жөнүндө стереотип бекитилет.
- **Сунуш-көрсөтмө:** гендердик-тең салмакталган иллюстрацияларга алмаштыруу.

Теңдикке жетүү этаптары

- XIX - XX к. ортосу - жыныстардын юридикалык тең укуктуулугуна жетишүү үчүн күрөш
- XX – биздин убакыт - жыныстардын чыныгы теңдиги үчүн күрөш

Юридикалык теңдикке жетишүү

- Француз революциясы: Олимпия де Гуж «Жаран аялдын укуктары декларациясы», 1789-ж.
- "Феминизм" термининин биринчи колдонулушу 1795 - жылы Элис Росси болгон.
- Британиялык суфражизм: Эмили Девидсон, 1830.
- 1918-жылы Британиянын аялдары шайлоо укугун алышкан
- Биринчи феминисттер - аялды көзкарандысыз инсан катары таануу, анын социалдык ролун жогорулатуу үчүн күрөш:
 - билим алууга бирдей мүмкүнчүлүк,
 - ажырашкан учурда мүлккө жана балдарга укук,
 - мамлекеттик кызмат орундарын ээлөөгө

Аялдарга шайлоо укугун берген дүйнөдөгү биринчи өлкөлөр:

- **шайлоо укугу** Жаңы Зеландияда берилген (1898)
- **шайлануу укугу** Финляндияда берилген (1906)

Жаңы Зеландиянын герби

Нэнси Астор
1921-жылы Улуу
Британиянын парламентинин
биринчи аял депутаты болгон

***"Эркектер башкарган дүйнөдөн жаман нерсе эмне
болушу мүмкүн? Аялдар башкарган дүйнө
эмеспи"***

БУУнун Уставынын Преамбуласы (26 июнь 1945ж.)

Биз, Бириккен Улуттардын Уюмунун элдери, келечек муундарды биздин турмушубузда эки жолу адамзатка айтып жеткис кайгы алып келген согуш балээсинен сактап калууга чечкиндубуз жана адамдын негизги укуктарына, адамдын кадыр-баркына жана баалуулугуна, **эркектер менен аялдардын тең укуктуулугуна**, чоң жана кичине улуттардын тең укуктуулугуна ишенимди дагы бир жолу ырастоо үчүн...

Адам укуктарынын универсалдуулугу

Адам укуктарынын Жалпы Декларациясы:
"бардык адамдар өз беделинде жана
укуктарында эркин жана тең укуктуу болуп
жаралат»

Элеонора Рузвельттин тузөтүүсү:

1-беренедеги «бардык адамдар ага-инилер»
деген фразанын ордуна "бардык адамдар
тең» деген фраза сунуштады.

(фраза «все люди братья» заменена на «все
люди равны»)

Эл аралык деңгээлде социалдык теңчилик саясатын илгерилетүү

1945 – 1962 Тендикти укуктук негиздерди менен камсыз кылуу

1963 – 1975 Социалдык - экономикалык өнүктүрүүнү илгерилетүү

1976 – 1985 БУУ, Аялдардын 10-жылдыгы

1986 – 1995 Гендердик маселелерди саясат тартибине киргизүү

1996 – н.в. Иш аракеттердин Пекин Платформасы, Миң жылдыктын максаттары, Туруктуу өнүгүүнүн максаттары

1945 – 1962

1945 – 1962 Тендикти укуктук негиздерди менен камсыздоо

1946 - Аялдардын абалы боюнча Комиссия

1948 - Бирдей эмгек үчүн бирдей эмгек акы төлөө принциби

1949 - Адамдардын трафигине тыюу салуу жөнүндөгү Конвенция, «үчүнчү жактар тарабынан сойкулукту пайдалануу»

1952 - Аялдардын саясий укуктары тууралуу Конвенция

1954 - Аялдарды кадыр-баркын кемсинтүү салттарды, эски мыйзамдарды жана практикалырды жоюу боюнча Резолюция

1957 - Турмушка чыккан аялдын жарандыгы боюнча Конвенция

1962- Никеге турууга макулдук, минималдык нике курагы, никеге туруу жана каттоо жөнүндө Конвенция

1963 – 1975

Women's Year theme: equality, development and peace

INTERNATIONAL
WOMEN'S
YEAR TRIBUNI

1985 – III III -эл аралык аялдар абалы боюнча бүткүл дүйнөлүк Конференция, Найроби

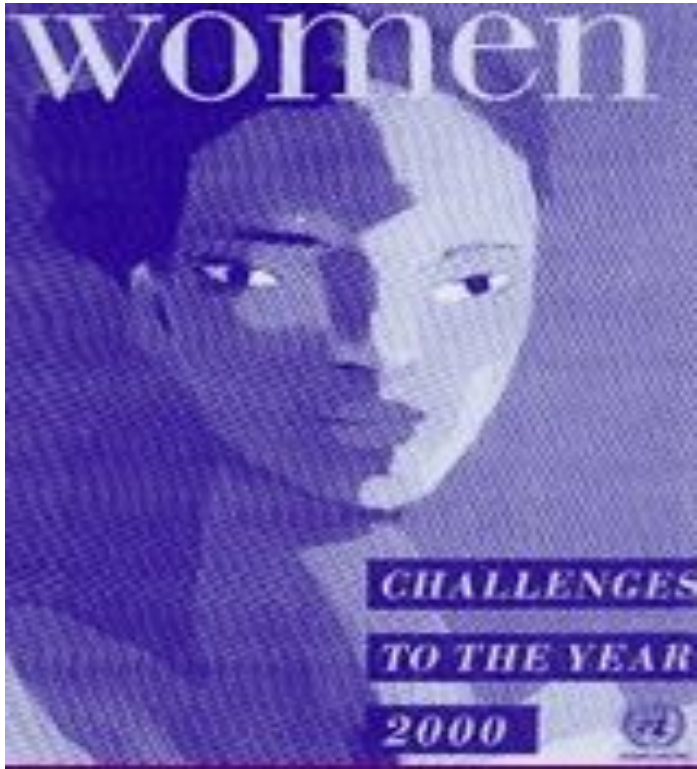

- "Теңдик" түшүнүгүнүн тактоо: укуктардын бирдейлиги гана эмес, мүмкүнчүлүктөрдүн да бирдейлиги
- *"Аялдарга тийиштүү өзгөчө аялдар маселелери жок, бардык маселе аялдарга тиешелүү, бардык көйгөйлөрдү жана маселелерди талкуулоого аялдар жеткиликтүү катышуусу керек»*
 - конституциялык жана мыйзам чыгаруу кадамдары
 - социалдык катышуудагы тең укуктуулук
 - бирдей саясатка катышуу жана чечимдерди кабыл алуу

1976 – 1985

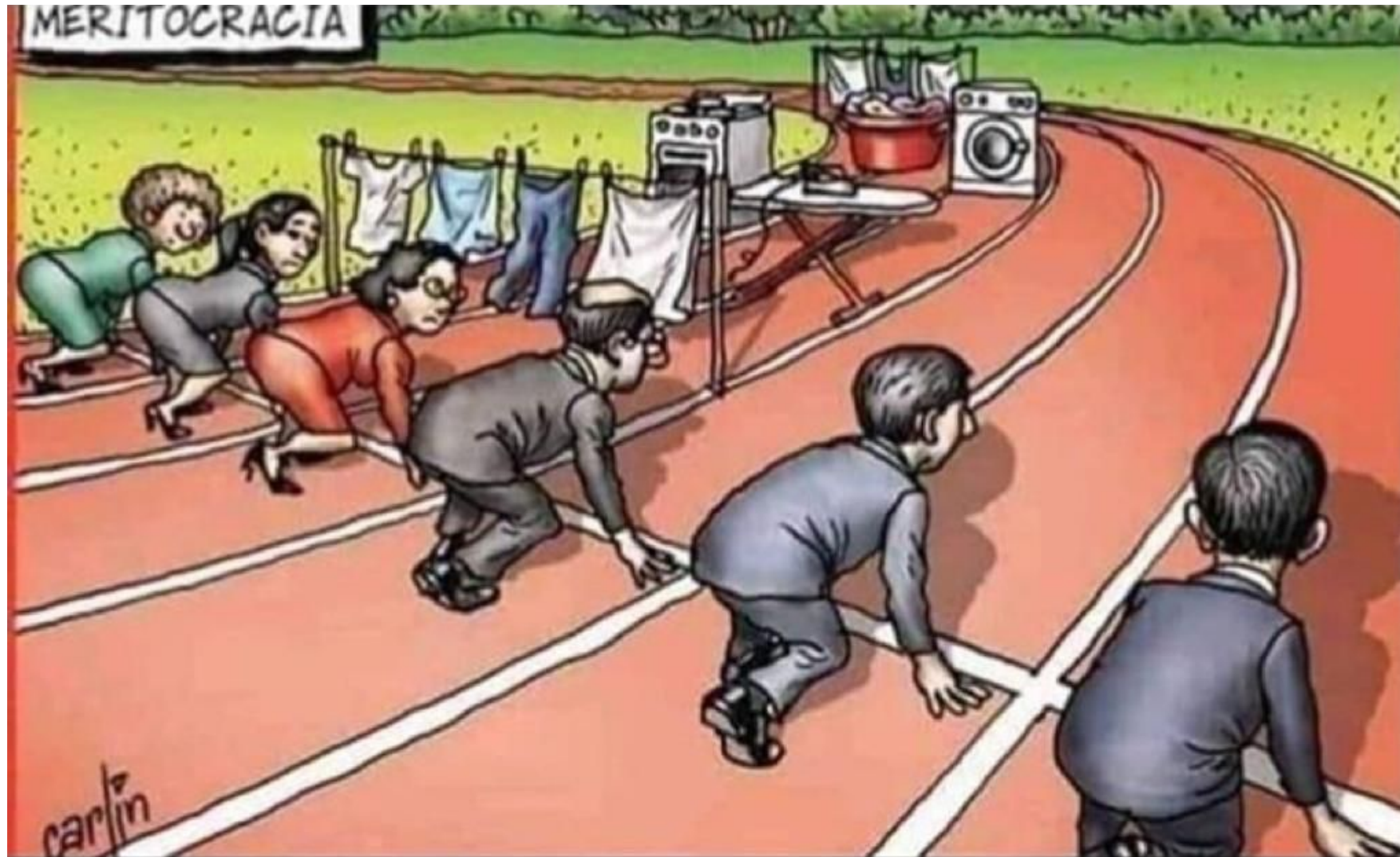

Кошумча укуктардын концепциясы

- Бирдей укуктар – ар бирөөнүн бирдей укуктары катары
70-жылдарга чейин - "Бардык адамдар бирдей, бул Конституцияда чагылдырылган жана жетиштүү"
- **Кошумча укуктардын концепциясы**
"«Аялдар эркектер аткарган функцияларды аткарышат, бирок кошумча репродуктивдүү ролу бар. Андыктан аларга кошумча колдоо чараларды кароо керек.»

Теңдикпи?

Тендик

Адилеттүүлүк

Бул бир эле нерсе эмес

Тең укуктуулук

Тең мүмкүнчүлүктүүлүк

Жыйынтыктагы теңдик

www.sta.kg

Проект финансируется
Европейским Союзом

Данная публикация опубликована при финансовой поддержке Европейского Союза.
За его содержание несет исключительную ответственность ОО «Агентство социальных технологий»
и ОО «Центр социологических, политологических и социо-психологических исследований».
Публикация не обязательно отражает точку зрения Европейского Союза.